

(Krible-krabledag i Norsminde september 2022)

Årsberetning DN-Odder 2022

Et travlt år - og et år med flere store (men uafsluttede) sager

I år holder vi årsmøde tidligere end vi plejer, så denne beretning omfatter faktisk kun de første ni måneder af 2022. Ikke desto mindre kan vi se tilbage på endnu et travlt år for DN-Odder, men også et år, hvor vi mangler afslutningen på en række store sager:

Det gælder fx fremtiden for Saxild Badehotel, som ejes af Aarhus Kommune. Aarhus Kommune sendte stedet i udbud tilbage i april og lovede en hurtig afklaring. Den venter vi fortsat på. Vi har (som vi skrev i et læserbrev) stor forståelse for, at bygningerne trænger til modernisering, men vi har til gengæld ingen forståelse for, at man måske vil tillade opførelse af 15-20 ferie-ejerlejligheder syd for badehotellet, for det kan kun ske ved at fælde det meste af den 80-100 år gamle strandskov. At skoven rummer en værdifuld biodiversitet dokumenterede vi, da vi en aften i august holdt en mini-bioblitz i området og fandt et hav af arter.

En anden stor sag, hvor der mangler afklaring, er sagen om en ny hovedbygning til Rathlousdal Gods. Godset ønsker at opføre en højtliggende hovedbygning i skoven og har derfor ansøgt Fredningsnævnet om dispensationer fra fredningen i området. En planlagt besigtigelse i juni blev aflyst i sidste øjeblik, fordi nævnet først vil se en redegørelse for forekomsten af flagermus i området - en redegørelse, som godset skal fremskaffe. Den har vi endnu ikke set. I bestyrelsen har denne sag i øvrigt skabt uenighed - vi er enige i at

støtte godsets ønske om en ny hovedbygning, og nogle finder godsets projekt så unikt, at fredningen må vige, mens andre mener, at godset bør opføre en ny hovedbygning, hvor den tidligere lå, men dog løftet så meget, at risikoen for oversvømmelser minimeres.

Usikkerhed om Kattegatforbindelsen

Med et folketingsvalg i vente hersker der fortsat stor usikkerhed om Kattegatforbindelsen, som jo vil være ekstremt indgribende i vores lille kommune. Den længe ventede forundersøgelse udkom endelig, og i den peges der som ventet på en linjeføring med landgang ved Dyngby, men den redegør også for klimabelastningen ved så stort et anlægsarbejde - alene anlægsarbejdet vil føre til udledning af ca. 3 millioner tons CO₂, og den oplysning har for nylig været med til at få SF på landsplan til at blive modstandere af forbindelsen. Hvordan et nyt Folketing vil se på forbindelsen, ved vi af gode grunde ikke, men samfundsmæssigt er der nu så mange andre påtrængende opgaver, at en Kattegatforbindelse forhåbentlig bliver skrinlagt. Foreningen "Kattegatforbindelse - nej tak" (som vi for nogle år siden var med til at løbe i gang) har gjort en meget stor og flot indsats og blandt andet medvirket til, at modstanden nu er landsdækkende. Så sent som i søndags arrangerede modstanderne "bavnebål" her på kysten, på Samsø og på Røsnæs for at markere den udbredte modstand.

Og så lige en fjerde af årets store, men uafklarede sager: I Torrild havde indbyggerne (næsten) accepteret, at der opføres et stort solcelleanlæg vest for byen, men til deres store overraskelse opdagede de, at landbruget og energiselskabet AURA pludselig pegede på Torrild som det oplagte sted til en nyt og meget stort biogasanlæg. Det mobiliserede hele byen, der bl.a. drog til demonstration foran Rådhuset og hængte plakater og bannere op overalt i byen. Risikoen for lugt og de mange tunge transportere, et anlæg vil medføre, er byens hovedargumenter imod planerne. Også i DN-Odder har sagen givet diskussion, for vi er ikke i tvivl om, at et biogasanlæg vil være en vigtig brik i kommunens klimainsats, men placeringen så tæt på Torrild og på et helt andet sted end det, der er angivet i Kommuneplanen, finder vi forkert. Hvordan denne sag ender, ved vi i skrivende stund ikke.

Markvandring og borgermøder

Og apropos Kommuneplanen, som nu gælder perioden frem til 2033: Den er meget omfattende, men vi anser den for at være så vigtig, at vi har brugt en hel del tid på at gennemgå den og komme med omfattende kommentarer - hvor meget politikerne så lytter til disse kommentarer, er et godt spørgsmål, men vores erfaring er, at nogle af vores forslag og indvendinger trods alt bundfælder sig.

Generelt har vi lært, at man skal være tidligt ude, hvis man vil påvirke beslutningerne, og vi har derfor deltaget i de foroffentlige markvandring og borgermøder, kommunen i år (som noget nyt) har afholdt. De udviklede sig meget forskelligt: I Saksild var der stort fremmøde af vrede borgere, der er blandt andet utilfredse med, at kommuneplanen foreslås ændret, så et bofællesskab kan etableres langt fra den øvrige by og i et område man lokalt betragter som byens natur. Omvendt var der en både fredelig og konstruktiv stemning, da kommunen holdt møde i Gymnasiets Pyramidesal om en ny, østlig bydel kaldet "Økologiens Kvarter".

Loklapaner har vi brugt en del energi på, herunder ikke mindst Lokalplan 5039 for et område ved Hou Strandcamping. Planen vil bl.a. indebære en omlægning af Spøttrup Bæk, og den del af planen ser vi som en fordel, men planen vil også medføre en meget stor terrænændring og dermed en masse kørsel med jord. Lokale beboere har via en advokat klaget over, at der ikke blev gennemført en VVM-undersøgelse, før lokalplanen

blev vedtaget. Den klagesag er endnu ikke afgjort.

Det samme gælder den klage, vi indgav tilbage i 2021, hvor vi i forbindelse med en lokalplan for en udstykning ved Violvej på Saksild Strand ikke mente, at der var undersøgt tilstrækkeligt for forekomsten af flagermus.

Tre kommuner, Horsens, Hedensted og Odder, er gået sammen om at opmærke Fjordstien, en sti, der går hele Horsens Fjord rundt. Vi finder initiativet rigtig godt, men desværre nægter en enkelt lodsejer, Aakær Gods, at opstille mærkepæle i godsets skov ved Uldrupgården. Sagen endte i Fredningsnævnet, som konkluderede, at det rent juridisk ikke er muligt at pålægge en lodsejer at opsætte mærkepæle, så kommunen måtte bide i det sure æble, og en del af Fjordstien nu går ad asfalterede veje og ikke gennem godsets smukke skov.

Partnerskabs-aftale med kommunen

Vi har i forvejen over 2200 sommerhuse i kommunen, og nu er der lagt op til endnu flere - udover Violvej drejer det sig om nogle få ved Rude Havvej samt ganske mange, både ved Kystvejen og ved Chr. Petersensvej, den sidstnævnte udstykning kaldes Saksild Strandfælled, og her har vi været taget med på råd undervejs - vi er blandt andet kommet med ideer til et kommende fælleshus, ligesom vi ser nogle gode takter i den klynge-opbygning, der er lagt op til, men vi havde gerne set et endnu mere utraditionelt sommerhusområde. Sommerhusområdet ved Kystvejen tegner til at blive særdeles traditionelt og uspændende, og rent politisk kunne vi godt tænke os, at man snart besluttede, at nu er kommunen fuldt udbygget, hvad angår sommerhuse.

Odder Kommune har i et par år haft en partnerskabsaftale med landbruget, og nu er vi blevet spurgt, om vi vil indgå en tilsvarende. Vi har rådført os med vores sekretariat i København, men der er ikke rigtigt nogle erfaringer med den type aftaler. Vi har diskuteret for og imod i bestyrelsen, og vi har netop i disse dage sendt et udspil til kommunen. Vi indgår gerne i et partnerskab, men det er vigtigt for os, at det gør en reel forskel, at vi om nogle år kan sige, at dette var ikke sket uden partnerskabet.

I september blev konkurrencen om "Danmarks vildeste kommune" afgjort med Vordingborg som vinder. Odder bød sammen med renosyd især ind med etablering af kvashegn - og der står nu temmelig mange kvashegn rundt om i kommunen, herunder også landets længste ved Økologiens Have. Vi hilser det velkomment, at forskere fra Aarhus Universitet nu vil undersøge, hvilken forskel kvashegn gør for biodiversiteten.

Kræmmermarkedet genopstod

En stor del af bestyrelsen deltog i Naturmødet i Hirtshals. Efter et par års corona-pause genopstod mødet, og heldigvis var det velbesøgt. Naturmødet er et virkelig godt sted at hente inspiration!

En tidlig søndag morgen i maj holdt vi fugletur i reservaterne ved Tudsdamvej. Turen var arrangeret i samarbejde med Odder Bibliotek, og der var fuldt hus. Biolog Henrik Skovgaard var turens fuglekyndige guide.

En planlagt tur til Vorsø måtte aflyses på grund af for få tilmeldte. Normalt plejer turene til åen i Horsens Fjord at have venteliste, men der var rigtig mange andre arrangementer i netop den juni-weekend, så det kan være forklaringen. Årensningen i april er blevet en fast tradition, vi var ikke så mange, men dog nok til at fiske adskillige sække affald og mærkværdigheder op fra åen.

Affald var der som sædvanligt også rigeligt af ved den årlige affaldsindsamling, som havde

god tilslutning og efterhånden også gennemføres mange steder i oplandet. Efterfølgende lånte 66 elever fra 7. klasserne på Rathlouskolen udstyr af os, og også de fandt masser af affald.

Køb Odder spurgte om vi ville medvirke i et "Odder by Night"-arrangement, hvor temaet var naturen. Vi sagde ja og havde en bod ved Centralhotellet, men vejret var koldt og søgningen beskeden, folk går altså på aftentur i byen for at shoppe, ikke for at høre om naturen. Så lærte vi det!

Også Odders store kræmmermarked genopstod, og vi havde en stand næsten for enden af Boulevarden. Markedet varer hele dagen, så vi lavede en vagtplan og snakkede i dagens løb med rigtig mange, men der er lidt delte meninger i bestyrelsen, om det var besværet værd.

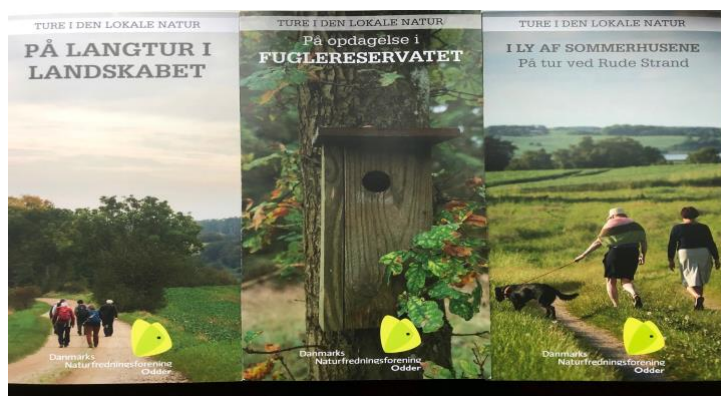
I august holdt Mogens Nørgaard og Susanne Schmidt åben have i deres store og økologisk dyrkede have ved Oldrup. I løbet af dagen kunne man, udover rundvisninger, også lære om fermentering af grøntsager. Cirka 50 kikkede forbi.

I maj havde vi en bestyrelsestur, hvor vi besøgte Blæsbjerg Bakke, hvor biolog Anne Eskildsen har et spændende projekt med helårsgræsning i gang. Hun har desuden udarbejdet et forslag, der kan sikre stedet som et fremtidigt rekreativt område med høj biodiversitet, en idé vi bakker varmt op om. Vi holdt senere et møde med Anne Eskildsen for at udtænke et strategi, der kan fremme hendes plan.

Formand Ib Salomon har været DN-Odders repræsentant i det klimaråd, kommunen nedsatte og som nu er kommet med en plan og en stribe anbefalinger. Det hårde arbejde bliver at gøre dem til virkelighed, men hvad angår klimatilpasning er der opnået gode resultater. Den nye dæmning ved Rathlousdal har stået sin prøve et par gange, bl.a. under den vådeste februar der er registeret, og den bestod. I Hou er der en forbedret kystsikring på vej, og flere steder i kommunen er der kommet nye og store regnvandsbassiner, der skal bremse vandet.

Som et led i Naturens Uge i september deltog vi i høstmarkedet hos Øko Ged & Grønt ved Trustrup og i en krible-krabledag på havnen i Norsminde. Begge steder kom der rigtig mange besøgende med oprigtig interesse for natur, så det blev til megen snak og i Norsminde også til vældig mange udlån af net og udstyr til at fange krabber, rejer og andet sjov. Også en aftentur til Blæsbjerg Bakke blev det til i ugens løb, og senere i september medvirkede vi (igen i år) i Odder Gymnasiums sciencedag, hvor vi blandt andet lavede frøblandinger og lagde krokusløg.

Og apropos blomsterløg: Vi tog i februar imod en spøjs opfordring fra kommunens biodiversitetsmedarbejder, Tanja Marie Asp. Hun havde opdaget et væld af vintergækker og erantis ved en ejendom, som kommunen havde købt til snarlig nedrivning og bad os hjælpe med at redde flest mulige blomsterløg inden maskinerne rykkede ind. Det gjorde vi! En stor del af løgene kunne folk efterfølgende hente gratis i en bod ved Centralhotellet, og i løbet af et døgn var alle løg væk.

Tre nye turfoldere

DN-Odder har 738 medlemmer, det er en lille nedgang i forhold til 2022, hvor vi var 751, men vi ligger stadig rigtig pænt i forhold til kommunens indbyggertal.

Som sædvanligt har vi fået en del henvendelser fra medlemmer eller andre borgere, som undrer sig over noget i naturen eller er bekymrede over planer eller projekter. Telemaster er et emne, der giver en del henvendelser, fordi det drejer sig om 42-60 meter høje master. En borgers klage over en mast ved Ørting blev taget til følge, det samme skete, da vi og nogle lokale borgere klagede over en mast, der skulle have stået meget tæt på kysten ved Dyngby. Lige nu verserer en sag om en mulig mast ved Sondrup.

Andre af årets henvendelser har handlet om larm og musik fra en spejderhytte, en påkørt odder, sprøjtning af vejsider og fældning af et ret stort egetræ. Vi er glade for disse henvendelser, ikke mindst fordi de vidner om en stor interesse for den lokale natur.

Det vidner interessen for vores turfoldere også om. Vi udgav først på året tre nye foldere, så der nu findes 18 forslag til lokale ture. En af de nye foldere beskriver en 14 km lang tur ad mark- og skovveje syd for Odder, fordi flere havde efterlyst en længere tur end de 4-6 km, der ellers er normen. De to andre foldere beskriver henholdsvis fuglereservaterne ved Sondrup og en tur i Rude Strand-området. "I ly af sommerhusene" har vi kaldt den. Mange henter vores foldere på Biblioteket, men vi har dem også med, når vi deltager i forskellige arrangementer.

Et af vores rigtig gamle ønsker blev til virkelighed her sidst på året: Der er nu etableret en mærket stiforbindelse fra Stampmøllen til stjerne i Vestbyen, den nye forbindelse inkluderer et par små broer over bækkene i skoven og en fantastisk udsigt ned over Stampmøllebækken, som her skærer sig dybt ned.

At staten har udpeget en stor del af Skablund Plantage til urørt skov hører også til blandt årets gode hændelser.

Tak til en stabil bestyrelse

En stor tak til bestyrelsen, som har arbejdet godt og stabilt og gerne møder op, når der er brug for en konkret indsats. Bestyrelsen består ud over formanden af Jørgen Pedersen (næstformand), Helle Ljungdahl, Else Jørgensen, Keld Jørgensen, Jette Vilstrup Tomsen, Mogens Nørgaard Hansen, Nynne Birk, Henry Lind samt suppleanterne Hanne Næsborg Hansen og Aage Juul. Nynne Birk har valgt at udtræde - tak for din indsats og interesse, især for vores grundvand og drikkevand.

Også en tak til medlemmer af vores aktivgruppe, som vi har trukket på at par gange i årets løb: Joan Rask, Kirsten Neister, Vibeke Bjerregaard Iversen og Frantz Achengreen.

En gruppe bestyrelsesmedlemmer har forsøgt at genoplive en lokal afdeling af Naturfamilier, et arbejde som blev sat i stå under corona-tiden. Det har vist sig at være noget op ad bakke, men vi fortsætter.

I Grønt Råd er vi repræsenteret af Jørgen Pedersen, der i parentes bemærket også er formand for "Vilde bier i Danmark".

I Amstrup har Else Jørgensen og Keld Jørgensen deltaget i møder om at erstatte byens elendige gadekær med større og bedre vådområder på Lone Landmand og Søren Sørøvers ejendom. Også i Falling ønsker man at etablere et alternativ til byens tilgroede branddam.

Keld Jørgensen har deltaget i adskillige møder om etablering af stenrev nær kysten ved Hou og Dyngby, det har nu ført til et egentligt grønt partnerskab og en ansøgning om støtte fra Velux-Fonden. Alt i alt et projekt med store perspektiver.

Jette Vilstrup Tomsen er nu næstformand i Samrådet, hvor DN'ere fra hele Østjylland mødes nogle gange om året. Samrådet har bl.a. afholdt et klimamøde og holdt en ekskursion til nuværende og kommende lavbundsprojekter i Favrskov Kommune.

Vores Facebook-side bliver set af ganske mange, undertiden af over 2000, men vores hjemmeside kunne godt trænge til et løft, ligesom det foreløbig kun er blevet til et enkelt nyhedsbrev i år. Til gengæld har aviserne bragt flere af vores læserbreve samt artikler med DN-Odder.

Som noget nyt holdt vi i september en "afdelingsdag", en dag, hvor vi snakkede grundigt om, hvordan vi arbejder, fordi der typisk ikke er tid til den form for snak på vores ordinære bestyrelsesmøder. Dagen blev holdt i de smukke rammer hos Sondrup Bed & Breakfast, og den fører blandt andet til, at vi fremover vil vælge nogle overemner hvert år - sager, vi vil følge ekstra tæt.

Bestyrelsesmøde i Henry Linds have – juni 2022